

“ตาบอด”

หมายความว่าอย่างไร
ในมุมมอง จักษุแพทย์

บทความโดย

พันเอก นพ.ยุทธพงษ์ อิมสุวรรณ

เลขาธิการราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทย

หมายความว่าอย่างไร ในมุมมอง จักษุแพทย์

คำวินิจฉัยของแพทย์ พิจารณาจากการซักประวัติ ตรวจร่างกายของผู้ป่วย โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานจากเอกสารทางวิชาการที่มีความทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ ล่าสุดองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้มีการเปลี่ยนแปลง คำจำกัดความของตาบอด (Blindness) ไว้ในปี พ.ศ. 2546 โดยมีคำนิยามของการสูญเสียการมองเห็น ต้องพิจารณาจากค่าสายตาที่ได้รับการแก้ไขให้ดีที่สุดแล้วในตาข้างที่ดี **การแก้ไข เช่น มองผ่านแว่น รัดเล้า หรือการสวมแว่นตา**

การสูญเสียการมองเห็นมีระดับ (category) ต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ 0 ถึง 5 และระดับ 9

Proposed revision of categories of visual impairment

Category	Worse than:	Equal to or better than:
Mild or no visual impairment 0		6/18 3/10 (0.3) 20/70
Moderate visual impairment 1	6/18 3/10 (0.3) 20/70	6/60 1/10 (0.1) 20/200
Severe visual impairment 2	6/60 1/10 (0.1) 20/200	3/60 1/20 (0.05) 20/400
Blindness 3	3/60 1/20 (0.05) 20/400	1/60* 1/50 (0.02) 5/300 (20/1200)
Blindness 4	1/60* 1/50 (0.02) 5/300 (20/1200)	Light perception
Blindness 5	No light perception	
9	Undetermined or unspecified	

โดยที่ถ้าเป็นระดับที่ 3,4,5 จะใช้คำว่าตาบอด (blindness) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการมองเห็นเมื่อแก้ไขแล้วต่ำกว่า 3/60 หรือ 20/400 โดยใช้อุปกรณ์วัดสายตาและวิธีการที่ได้มาตรฐานของจักษุแพทย์ มีเพิ่มเติมในประเด็น ถ้ามีการประเมินลานสายตาด้วย ไม่เกิน 10 องศาในรัศมีรอบจุดศูนย์กลางในตาข้างดีจะจัดว่ามีระดับต่ำกว่า 3 (category 3)

หมอชวนรู้

“ตาบอด” หมายความว่าอย่างไร
ในมุมมอง จักษุแพทย์

เมื่อมีการประเมินในข้อ 2 แล้วจึงนำมาบันทึกคำวินิจฉัยตามรหัสมาตรฐานสากลสำหรับการวินิจฉัยโรคและปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้อง (International statistical classification of diseases, ICD-10) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2547 ในกลุ่มโรคการสูญเสียการมองเห็น H54 ดังนี้

H54.- Visual impairment including blindness (binocular or monocular)

Excludes: amaurosis fugax (G45.3)

H54.0 Blindness, binocular

Visual impairment categories 3, 4 & 5

H54.1 Severe visual impairment, binocular

Visual impairment category 2

H54.2 Moderate visual impairment, binocular Visual impairment category 1

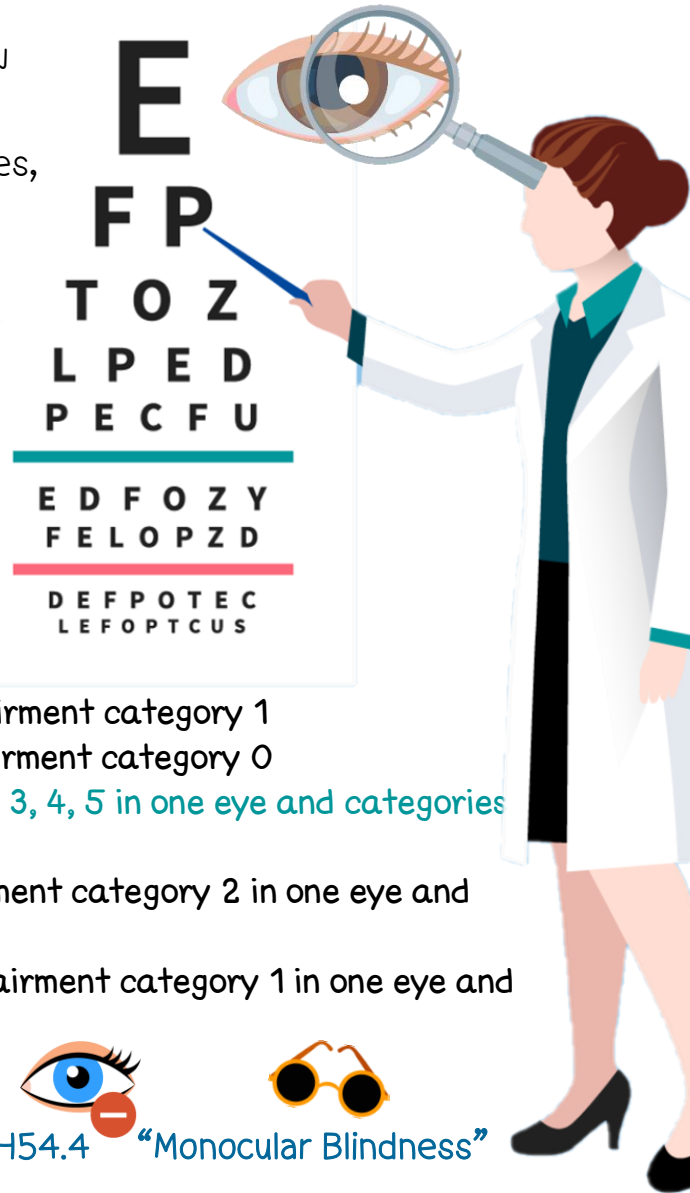
H54.3 Mild or no visual impairment, binocular Visual impairment category 0

H54.4 Blindness, monocular Visual impairment categories 3, 4, 5 in one eye and categories 0, 1, 2 or 9 in the other eye.

H54.5 Severe visual impairment, monocular Visual impairment category 2 in one eye and categories 0, 1 or 9 in other eye

H54.6 Moderate visual impairment, monocular Visual impairment category 1 in one eye and categories 0 or 9 in other eye

H54.9 Unspecified visual impairment (binocular)

ซึ่งมีการบันทึกคำวินิจฉัย ของการสูญเสียตาเดียวได้ในข้อ H54.4 “Monocular Blindness”

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ของประเทศไทย โดยพิจารณาความพิการทางการมองเห็นตามคำนิยามดังประกาศกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักการความพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 จะพบว่าคนตาบอด หมายถึง คนที่มีสายตาข้างที่ต่ำกว่า เมื่อได้รับการตรวจแก้ไขด้วยแว่นตาแล้ว (Best corrected distance visual acuity) สามารถเห็นได้น้อยกว่า 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) จนถึง มองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือมีลานสายตาแคบกว่า 10 องศา หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความพิการทางการเห็น นอกจากข้างต้นแล้ว ยังมีเพิ่มเติมประเด็นต้องสิ้นสุดการรักษาพยาบาลตามปกติ และได้รับการตรวจแก้ไขด้วยแว่นตา (Refraction) แล้ว แต่ความผิดปกติหรือความบกพร่องดังกล่าวยังคงมีอยู่ **คนพิการตามกฎหมายประเภทนี้จึง หมายถึงคนที่มีความผิดปกติทางการเห็นภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้**

“ตาบอด” หมายความว่าอย่างไร
ในมุมมอง จักษุแพทย์

หมอชวนรู้

คนพิการ
ทางการเห็น
ตามกฎหมาย
ไม่ครอบคลุม
บุคคลที่

" ตาพิการ หรือ
ตาบอด เพียง 1 ข้าง "

เมื่อเข้าเกณฑ์และไม่มีข้อยกเว้นต่าง ๆ แล้ว จึงจะสามารถให้ผู้ประกอบวิชาชีพ
เวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัยและออกเอกสารรับรองความพิการ เพื่อประกอบคำขอมิบัติ
ประจำตัวคนพิการตาม มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ พ.ศ. 2550 คนพิการ ในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิทางการแพทย์ ตามประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการ
แพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์เครื่อง
ช่วยความพิการ และสิ่งส่งเสริมพัฒนาการสำหรับความพิการ
พ.ศ. 2552 โดยเฉพาะประโยชน์ที่จะได้จากการจัด
สวัสดิการทางสังคม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โอกาส
เข้าทำงาน และการศึกษา ซึ่งคนพิการจะได้รับสิทธิเพิ่มขึ้น
ตามระเบียบของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข
ยื่นคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ และการออกบัตร
การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิ
คนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. 2555

